

بسمه تعالی

فرم طرح درس

مشخصات کلی درس:

عنوان واحد درسی: اصول اپیدمیولوژی	نوع واحد درسی (نظری/عملی): ۲	تعداد واحد (نظری/عملی): ۲
کد درس: ۲۰۱۴۱۳۴	عنوان درس پیش نیاز یا هم نیاز:	زمان برگزاری آموزش (روز - ساعت):
محل برگزاری آموزش: کلاس های دانشکده	تعداد جلسات: ۱۶	سایر:

مشخصات فراگیران:

رشته تحصیلی: پزشکی	مقطع تحصیلی: دکتری حرفه ای	نیمسال تحصیلی: دوم
تعداد فراگیران: ۳۲	گروه آموزشی:	دانشکده:

مشخصات مدرس / مدرسین:

نام و نام خانوادگی: محمود کریمی	رشته تحصیلی: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت	مقطع تحصیلی:
رتبه علمی: استاد	گروه آموزشی: بهداشت عمومی	پست الکترونیک: karimymahmood@yahoo.com
تلفن:	روزهای حضور در گروه: هر روز	آدرس دفتر: ساوه، پردیس، روبروی اتاق خ دکتر باغچقی . جنب رختکن دانشجویان دختر.

ضوابط آموزشی:

وظایف و تکالیف دانشجو:	• تهیه یک پروژه مرتبط با سرفصل • تهیه یک مطلب آموزشی در رابطه با درس • حضور بموقع و منظم • پاسخگویی به سئوالات و شرکت در بحث • حضور با مطالعه قبلی در کلاس
مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو:	• کسر نمره • معرفی به آموزش برای لغو امتحان

شیوه ارزشیابی:

روش های ارزیابی:	میزان نمره از ۲۰	نوع آزمون: (شفاهی، کتبی، چندگزینه ای، جورکردنی، صحیح-غلط، تشریحی، پاسخ کوتاه، کامل کردنی)
آزمون میان ترم	۴	کتبی، چندگزینه ای، جورکردنی، صحیح-غلط، تشریحی، پاسخ کوتاه، کامل کردنی
آزمون پایان ترم	۱۰	کتبی، چندگزینه ای، جورکردنی، صحیح-غلط، تشریحی، پاسخ کوتاه، کامل کردنی
کوئیزها	۲	

بسمه تعالی

تکلیف آموزشی، پروژه تحقیقاتی یا غیره	۳	
حضور منظم و فعال در کلاس و شرکت در بحث ها	۱	

اهداف درس:

هدف کلی درس:	اهداف کلی : انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این درس به اهداف زیر دست یابد1-: آشنایی با تعریف کاربردها، تاریخچه و مفاهیم اپیدمیولوژی 2-درک و به کار بستن نحوه انتقال بیماریها 3-تشخیص اپیدمی و روش کنترل آن 4-درک مفاهیم بروز بیماری، اندازه های سلامت و بیماری و دستگاه مراقبت از سلامت 5-محاسبه و تفسیر اندازه های بیماری 6-درک مفهوم تاریخچه طبیعی و پیش آگهی بیماری 7-شناسایی و به کار بستن طبقه بندی انواع مطالعات در تحقیقات علوم پزشکی 8-درک و به کار بستن نحوه اندازه گیری خطر 9-درک تفاوت بین ارتباط و علیت و اصول آن 10-شناسایی معیارهای روایی آزمون تشخیصی 11-محاسبه شاخص های اعتبار و روایی آزمون ها و برقراری ارتباط بین آنها و اصول غربالگری بیماری ها				
شماره جلسه	هدف کلی جلسه	اهداف رفتاری	حیطه: (شناختی، نگرشی- عاطفی، روان-حرکتی)	روش تدریس (سخنرانی، بحث، TBL، PBL و ...)	مواد و وسایل آموزشی: (وایت برد، سایت و. کامپیوتر)

بسمه تعالی

--	--	--	--	--	--

بسمه تعالی

وايت برد، سايت و کامپيوتر	سخنرانی سخنرانی، بحث گروهی PBL, TBL	شناختی (دانش) شناختی(عاطفی) شناختی(دانش) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	دانشجو قادر باشد: تاريخچه علم اپيدمی، چگونگی پيدایش، و اهميت اين علم در بهداشت عمومی را بيان کند. - اپيدمیولوژی و انواع آن را تعريف کند. - اپيدمیولوژی توصيفی را با ذکر مثال در ۵ سطر تبیین کند. اپيدمیولوژی تحليلی را با ذکر مثال در ۵ سطر تبیین کند. - اهداف اپيدمیولوژی را بشناسد و بتواند آنرا بازگو و تحليل و تفسير کند. کاربرد بررسی بیماری ها را یاد گرفته باشد.	آشنایی با محتوا و سرفصل درس تاريخچه، سير تعریف، اهداف، دستاورد ها و کاربرد های اپيدمیولوژی	۱
وايت برد، سايت و کامپيوتر	سخنرانی سخنرانی، بحث گروهی PBL, TBL	شناختی (دانش) شناختی(ادراک) شناختی(دانش) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	مدل های علیت بیماری ها را شرح دهد. کاربردهای مدل های مختلف علیت را بيان کند. عوامل مؤثر بر علیت را توضیح دهد.	مفهوم علیت را بشناسد مبانی بیماری زایی (نقش عوامل بیماری زا ، میزبان ، محیط)	۲

بسمه تعالی

		اصول کخ در تعیین علیت برای بیماری‌های عفونی را بیان نماید. شناختی (ادراک) عوامل موثر در ایجاد بیماری (شناختی (ادراک) شامل عوامل میزبان -عوامل (شناختی (دانش) محیط (را شرح دهد عوامل (شناختی (ادراک) بیمار (زا) زیستی - اجتماعی و فیزیکی (در ایجاد بیماریها را بشناسد و بیان کند ،فاکتور های میزبان (شامل سن - جنس- وضعیت تاهل -شغل- درآمد - تحصیالت - فاکتور های خانواده و (را بشناسد و شرح دهد		
۳ - سیر طبیعی بیماری و سطوح پیشگیری	پیش آگهی را تعریف نماید. تفاوت سیر بالینی و تاریخچه طبیعی بیماری را بیان کند. پیامدهای بالینی مهم را نام برد. میزان‌های مورد استفاده برای بیان پیش آگهی را بیان کند. میزان‌های مورد استفاده برای بیان پیش آگهی را تعریف کند	شناختی (دانش) شناختی (ادراک) شناختی (کاربرد) شناختی (دانش) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک)	PBL، TBL و سخنرانی، بحث گروهی	وایت برد، سایت و کامپیوتر

بسمه تعالی

			تفسیر مقادیر مختلف خطر نسبی را بیان کند. سطوح پیشگیری را با ذکر مثال بیان کند.	
۴	- نحوه انتقال بیماری‌ها، اپیدمی و کنترل آن	راه‌های مختلف انتقال عوامل بیماری‌زای عفونی را بیان کند. همه‌گیری را تعریف کند. واژه‌های طغیان، انحراف و کلاستر را تعریف و با هم مقایسه کند. اهداف بررسی یک اپیدمی را ذکر کند. درباره هر مرحله بررسی اپیدمی توضیح دهد. اقدامات مربوط به قطع زنجیره انتقال را بیان کند. مراحل کنترل اپیدمی را شرح دهد. موارد قطعی، محتمل و مظنون را با ذکر مثال شرح دهد.	شناختی (دانش) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک) شناختی (ترکیب) شناختی (ترکیب) شناختی (دانش) شناختی (ادراک) شناختی (ادراک)	سخنرانی، بحث گروهی
				وایت برد، سایت و کامپیوتر

بسمه تعالی

۵	اندازه گیری در سلامت - چگونگی محاسبه نسبت ها و میزان ها - اندازه های وقوع بیماری - منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی (سرشماری، داده های بیمارستانی، بررسی های بهداشتی) - نشانگرهای سلامت(شاخص های میرایی و ابتلاء، بقا و امید به زندگی)	-میزان ها را تعریف کند - نسبت ها را درک کند- بروز و شیوع را تعریف و کاربرد آنها را بیان کند. - چگونگی محاسبه میزان ها را یاد بگیرد. انواع میزان ها از جمله میزان های خام -میزان های اختصاصی-میزان های تطبیق شده را یاد گرفته و بتواند به سوالات در کلاس پاسخ دهد	شناختی (دانش) شناختی (دانش) شناختی (دانش) شناختی (دانش) شناختی (تحلیل) شناختی (ادراک)	PBL ,TBL سخنرانی، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ	وایت برد، سایت و کامپیوتر
۶	-شاخص های بهداشتی و انواع آن ها - - نحوه محاسبه شاخص ها - نظام مراقبت و گزارش دهی و ارتباط آن با اپیدمیولوژی ،	شاخص های سلامت را یاد بگیرد و بتواند ضمن تعریف آن ها را اندازه گیری کند - تمرین های مربوطه را حل کند.	شناختی (تحلیل) شناختی (ادراک) شناختی (کاربرد)	PBL ,TBL و بحث گروهی	وایت برد، سایت و کامپیوتر
۷	- آشنایی با منابع اطلاعاتی در اپیدمیولوژی و نظام مراقبت بیماریها	-نظام مراقبت بیماریها را تشریح کند. - اهمیت وجود نظام مراقبت بیماریها را توضیح دهد.	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی (ترکیب)	PBL ,TBL	وایت برد، سایت و کامپیوتر

بسمه تعالی

		شناختی (ترکیب)	- نظام مراقبت یک بیماری را طراحی کند		
۸	- تعریف بار بیماری ها - نحوه اندازه گیری بار بیماریها	دانشجو بار بیماری را بفهمد و بتواند روش های محاسبه بار بیماری ها را بکار برده و آن ها را اندازه گیری کند.	شناختی (دانش) شناختی (ادراک) شناختی (کاربرد)	PBL, TBL و سخنرانی، بحث گروهی	وایت برد، سایت و کامپیوتر
۹	- آشنایی با مطالعه مقطعی و ملاحظات آن خطاهای تصادفی و سیستماتیک و مخدوش کنندگی در انواع مطالعات	- کلیات طراحی مطالعه مقطعی را توضیح دهد - نحوه انتخاب نمونه ها را بداند - خطا را توضیح دهد - انواع خطای سیستماتیک را بداند - مخدوش کنندگی را بیان نماید	شناختی (دانش) شناختی (دانش) شناختی (ادراک) شناختی (ترکیب) شناختی (ترکیب)	PBL, TBL و بحث	وایت برد، سایت و کامپیوتر
۱۰	- مطالعات مشاهده ای - توصیفی - تحلیلی) گذشته نگر) - نحوه تجزیه و تحلیل آن ها	کلیات طراحی مطالعه مورد شاهدی را توضیح دهد نحوه انتخاب موردها و شاهدها را بداند	شناختی (ترکیب) شناختی (ترکیب)	PBL, TBL	وایت برد، سایت و کامپیوتر

بسمه تعالی

		نحوه محاسبه نسبت شانس را تشریح کند	شناختی (تحلیل)	
۱۱	- آشنایی با مطالعه کوهورت و برآورد خطر	کلیات طراحی مطالعه کوهورت را توضیح دهد مطالعه تو در تو را بداند نحوه انتخاب موردها و شاهدها و تصادفی سازی را بداند نحوه محاسبه خطر نسبی را تشریح کند.	شناختی (ترکیب) شناختی (ترکیب) شناختی (تحلیل)	PBL, TBL وایت برد، سایت و کامپیوتر
۱۲	- آشنایی با مطالعه کارآزمایی بالینی	-طراحی مطالعه کارآزمایی بالینی را توضیح دهد - انواع مطالعات کارآزمایی بالینی را بداند -نحوه انتخاب آزمونها و کنترلها و تصادفی سازی را بداند - اخلاق در مطالعات کارآزمایی بالینی را تشریح کند	شناختی (ترکیب) شناختی (ترکیب) شناختی (تحلیل)	PBL, TBL و بحث وایت برد، سایت و کامپیوتر

بسمه تعالی

۱۳	- مراحل بررسی یک همه گیری و نحوه گزارش دهی اپیدمی ها - انواع همه گیری ها (تک منبعی ، چند منبعی و ...)	چگونگی شناخت و تشخیص یک اپیدمی و کنترل آن در ۶ گام بیان کند. اصطلاحات تخصصی اپیدمی بیماری های واگیر را تعریف کند. استراتژی های موثر برای پیشگیری از اپیدمی مشابه را بیان کند.	شناختی (دانش) شناختی (دانش) شناختی (ادراک)	سخنرانی	وایت برد، سایت و کامپیوتر
۱۴	- آشنایی با مفاهیم ارتباط آماری و علیت	- رویکرد مطالعات سبب شناسی آشنا باشد - با انواع ارتباط آشنا باشد و آنها را بیان کند - ویژگی ها انواع روابط علیتی را تشریح نماید - با معیارهای قضاوت در مورد علیتی بودن ارتباط آشنا باشد و آنها را تفسیر نماید	شناختی (دانش) شناختی (دانش) شناختی (ادراک)	PBL, TBL و بحث	وایت برد، سایت و کامپیوتر
۱۵	- آشنایی با چگونگی دفاع ارگان های بدن در مقابل عفونت و بیماری ها- میزان بقا	چگونگی دفاع بدن در مقابل عفونت و بیماری ها در ۵ سطر شرح دهد. - میزان بقا و نحوه محاسبه آن را بداند نحوه محاسبه جدول عمر را بداند	شناختی (دانش) شناختی (دانش)	سخنرانی و پرسش و پاسخ و پانل	وایت برد، سایت و کامپیوتر

بسمه تعالی

		شناختی (عاطفی)			
۱۶	- ارزیابی اعتبار و قابلیت اطمینان آزمونهای تشخیصی	غربالگری را تعریف کند. اعتبار و اعتماد یک دستگاه فشار سنج را محاسبه کند. حساسیت و ویژگی را تعریف و معیارهای آن را در ۵ سطر شرح دهد. - مفهوم ارزش اخباری مثبت و منفی را تعریف و بتواند مزایا و معایب یک تست غربالگری را در ۵ سطر شرح دهد. - معایب یک تست با در صد منفی کاذب بالا یا مثبت کاذب بالا را در ۳ سطر مجزاتبیین کند. کیفیت خدمات بهداشتی را با معیارهای اعتبار سنجی در جداول مربوطه نشان دهد.	شناختی (دانش) شناختی (کاربرد) شناختی (دانش) شناختی (عاطفی)	سخنرانی، تمرین گروهی	وایت برد، سایت و کامپیوتر

- اپیدمیولوژی تالیف لئون گوردیس. ترجمه و تنظیم: دکتر حسین صباغیان و دکتر کوروش هلاکویی. انتشارات گپ

اپیدمیولوژی جامع در علوم بهداشتی: تالیف پروانه خراسانی و منیژه اسکندری. انتشارات جامعه نگر

- اپیدمیولوژی مبنا: بیگل هول (ترجمه دکتر سیدحسن صانعی) رفرنس ها و منابع معرفی جهت مطالعه بیشتر دانشجویان:

حسینی، میر محمد. اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها برای پرستاران تهران، انتشارات بشری، آخرین چاپ موجود مطالعه شود.

پارک، جی و پارک، ک. درسنامه پزشکی - اجتماعی. ترجمه: حسین شجاعی تهرانی. گیلان، انتشارات گیلان، آخرین چاپ.

مجلسی، محمدرضا و همکاران. اپیدمیولوژی و آمار حیاتی. تهران، انتشارات میرشیدا، آخرین چاپ موجود.

مارنر، جودیت. درآمدی بر اپیدمیولوژی. ترجمه: محسن جانقربانی. کرمان، انتشارات علوم پزشکی کرمان. آخرین چاپ.

بیگل هول و همکاران. مبانی اپیدمیولوژی. ترجمه: محسن جانقربانی و مطهره زیانپور. تهران، انتشارات معاونت پژوهشی وزارت بهداشت و درمان.

اصلی	کتاب اپیدمیولوژی گوردیس- ترجمه دکتر هلاکویی و دکتر صباغیان
سایر	کتاب اپیدمیولوژی کاربردی در سلامت عمومی دکتر محسن صفاری آثار سبحان
	کتاب درسنامه پزشکی و بهداشت- ترجمه دکتر شجاعی، مجله اپیدمیولوژی ایران

عزیزی، فریدون. اپیدمیولوژی بیماریهایی شایع در ایران. تهران. انتشارات پیام نور، آخرین چاپ.

احمدی، کامران. بهداشت و اپیدمیولوژی و آمار حیاتی. تهران، نشر تیمورزاده آخرین چاپ.

ریموند، اس و همکاران. اپیدمیولوژی پزشکی. ترجمه محسن جانتقربانی، اصفهان، انتشارات کنکاش، آخرین چاپ.

سیدنوزادی، محسن. کلیات و اصول اپیدمیولوژی. مشهد، انتشارات واقفی. آخرین چاپ.

Maurer, Francee A. & Smith Claudia M. Community Health Nursing Theory and Practice: W.B. Saunders Company. 2008

Lancaster & Stanhope. Community Health Nursing: Mosby year book; Last Ed .

مجموعه مجلات و سایت های تخصصی و مراکز تحقیقات

American Journal of Epidemiology

- Stanhope M, Lancaster J. Community and Public Health Nursing, Louis, Mosby. Last ed.